

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 4/2022 w pierwszym czytaniu z myślą o przyjęciu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +)

(2022/C 476/04)

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 9 listopada 2022 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument wsparcia dla Ukrainy na 2023 r. (pomoc makrofinansowa +) (instrument MFA+) ⁽¹⁾. Ogólnym celem instrumentu MFA+ jest zapewnienie krótkoterminowej pomocy finansowej w sposób przewidywalny, ciągły, uporządkowany i terminowy, finansowanie odbudowy i – w stosownych przypadkach – wstępne wsparcie na rzecz powojennej rekonstrukcji w celu wsparcia Ukrainy na drodze do integracji europejskiej.
2. Parlament Europejski przyjął swoje stanowisko w sprawie instrumentu MFA+ w pierwszym czytaniu podczas sesji plenarnej w dniu 24 listopada 2022 r. ⁽²⁾, bez żadnych poprawek do wniosku Komisji.
3. Grupa Robocza Radców Finansowych przeanalizowała proponowany instrument MFA+ na posiedzeniach w dniach 15 listopada 2022 i 8 grudnia 2022 r. i uzgodniła wprowadzenie zmian do wniosku Komisji ⁽³⁾.
4. W dniu 9 grudnia 2022 r. Komitet Stałych Przedstawicieli zatwierdził stanowisko Rady w pierwszym czytaniu i zaproponował, by Rada je przyjęła.
5. Rada przyjęła swoje stanowisko w pierwszym czytaniu w dniu 10 grudnia 2022 r. zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą określoną w art. 294 TFUE ⁽⁴⁾.

II. CEL

6. Rozporządzenie (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽⁵⁾ (rozporządzenie w sprawie WRF) nie pozwala obecnie na pokrycie zobowiązań finansowych z tytułu pożyczek udzielanych w ramach instrumentu MFA+. Dlatego wniosek dotyczący instrumentu MFA+ był częścią pakietu wniosków dotyczących finansowania wsparcia dla Ukrainy, który obejmuje też wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Rady zmieniającego rozporządzenie w sprawie WRF ⁽⁶⁾ oraz wniosek Komisji w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046 w odniesieniu do ustanowienia zróżnicowanej strategii finansowania jako ogólnej metody zaciągania pożyczek ⁽⁷⁾.

Ponieważ nie wygląda na to, by proponowaną zmianę w rozporządzeniu w sprawie WRF udało się przyjąć na tyle wcześnie, aby umożliwić pokrycie zobowiązań finansowych z tytułu pożyczek w ramach instrumentu MFA+ zgodnie z wnioskiem Komisji, należy znaleźć inne rozwiązanie, które pozwoliłoby na szybkie wypłaty środków na rzecz Ukrainy.

⁽¹⁾ Dok. ST 14562/22.

⁽²⁾ Dok. PE-CONS 63/22.

⁽³⁾ Dok. 15231/22.

⁽⁴⁾ Dok. 15727/22.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11).

⁽⁶⁾ Dok. 14442/22.

⁽⁷⁾ Dok. 14443/22.

7. Dobrowolne wkłady państw członkowskich w formie gwarancji uznano za odpowiednie narzędzie w celu zapewnienia ochrony umożliwiającej operacje zaciągania i udzielania pożyczek w ramach instrumentu MFA+. Gwarancje państw członkowskich stanowiłyby odpowiednie zabezpieczenie zapewniające zdolność Unii do spłaty pożyczek zaciągniętych w celu sfinansowania udzielanych pożyczek. Takie dobrowolne gwarancje przestałyby być uruchamiane na wezwanie z dniem rozpoczęcia stosowania zmiany rozporządzenia w sprawie WRF lub zastępującego go rozporządzenia, stanowiących, że pożyczki w ramach instrumentu MFA+ są gwarantowane w ramach budżetu Unii poza pułapami WRF i do wysokości pułapów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 decyzji (UE, Euratom) 2020/2053.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

8. Rada wprowadziła zmiany w art. 4 i dodała dwa nowe artykuły 5 i 6. Uzasadnienie zmian wyjaśniono w nowych motywach 30–36.

a) *Wsparcie dostępne w ramach instrumentu (art. 4)*

9. Wsparcie w ramach instrumentu MFA+ byłoby udostępniane stopniowo, w miarę wprowadzania w życie gwarancji udzielanych przez państwa członkowskie, bez przekraczania przy tym kwot objętych tymi umowami w sprawie gwarancji. Wymóg stopniowego udostępniania przestałby jednak obowiązywać od dnia rozpoczęcia stosowania zmiany rozporządzenia w sprawie WRF lub zastępującego go rozporządzenia, stanowiących, że pożyczki w ramach instrumentu MFA+ są gwarantowane w ramach budżetu Unii poza pułapami WRF i do wysokości pułapów, o których mowa w art. 3 ust. 1 i 2 decyzji (UE, Euratom) 2020/2053.

b) *Gwarancje udzielane przez państwa członkowskie (art. 5 i 6)*

10. Art. 5 przewiduje możliwość udzielania przez państwa członkowskie nieodwołalnych, bezwarunkowych gwarancji uruchamianych na żądanie, na łączną kwotę nieprzekraczającą 18 mld EUR w odniesieniu do wsparcia w ramach instrumentu MFA+ w formie pożyczek. Względny udział wkładu państw członkowskich odpowiadałby kluczowi DNB.
11. W art. 6 określono główne cechy umów w sprawie gwarancji, które mają zostać zawarte między Komisją a państwami członkowskimi.

IV. PODSUMOWANIE

12. Stanowisko Rady w pierwszym czytaniu, przy utrzymaniu brzmienia pierwotnego wniosku Komisji, zawiera dodatkowe elementy, które umożliwiłyby szybką wypłatę wsparcia finansowego Ukrainie, zarówno do czasu przyjęcia odpowiedniej zmiany WRF, jak i od dnia rozpoczęcia stosowania takiej zmiany.
-